

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสอบความเรียง ซึ่งกล่าวถึง

- 1.1 นิยามแบบสอบความเรียง
- 1.2 ประเภทของแบบสอบความเรียง
- 1.3 การสร้างแบบสอบความเรียง
- 1.4 แนวการเขียนคำถามของข้อสอบความเรียง
- 1.5 วิธีการตรวจแบบสอบความเรียงและข้อเสนอแนะในการตรวจ
- 1.6 เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจให้คะแนน
- 1.7 ความเที่ยงของแบบสอบความเรียง

ตอนที่ 2 เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบความเรียง

ตอนที่ 1 การสอบความเรียง

นิยามแบบสอบความเรียง

การสอบความเรียง (Essay examination) หมายถึง การสอบที่ใช้ข้อสอบแบบความเรียงตั้งแต่หนึ่งข้อขึ้นไปกับกลุ่มนักเรียน ภายใต้สถานการณ์อย่างหนึ่ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินผล คำถามแบบความเรียงแตกต่างจากคำถามแบบตอบสั้นๆ ตรงที่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสิน ไม่ใช่การตรวจอย่างง่ายโดยใช้เฉลย แบบเดียวกับแบบสอบปรนัย แตกต่างจากรายงานที่ส่งครูในการเรียนวิชาต่างๆ ตรงที่การดำเนินการสอบจะต้องดำเนินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และต้องการข้อสอบที่เป็นตัวแทนผลการสอบที่ต้องการ (Coffman, 1971)

คำถามแบบความเรียง หมายถึง ข้อคำถามซึ่งต้องการให้ผู้ตอบเขียนคำตอบขึ้นเองโดยธรรมชาติ เป็นคำตอบที่ไม่ใช่จะถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือรูปแบบเดียว ความถูกต้องและคุณภาพของคำตอบต้องได้รับการตัดสิน โดยผู้มีความรู้และทักษะในเนื้อหาที่ถามเป็นอย่างดี ลักษณะเด่นของคำถามแบบความเรียง คือการให้อิสระแก่ผู้ตอบในการแสดงความคิดและคำตอบถูกไม่ใช้มีเพียงคำตอบเดียว ไม่สามารถตรวจโดยวิธีตรวจนับอย่างง่าย แม้แต่ผู้เชี่ยวชาญก็ไม่สามารถชี้ถูกหรือผิดได้อย่างเด็ดขาด เพียงแต่สามารถจะพิจารณาถึงระดับคุณภาพคำตอบได้ (Stalnaker, 1951 cited by Coffman, 1971)

แบบสอบความเรียง เป็นแบบสอบที่ให้ผู้ตอบ ได้แสดงความสามารถในการประยุกต์ความรู้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลความรู้ ดังนั้นข้อกระทงของแบบสอบความเรียง จะต้องเป็นข้อคำถามที่ให้โอกาสผู้สอบ ได้สร้างและเรียบเรียงคำตอบในรูปแบบเชิงสัมพันธ์ตามขอบข่ายความรู้ที่กว้าง ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบความเรียงสามารถวัดกระบวนการคิด (Thinking Process) ในระดับที่สูงตามแนวคิดของบลูม (Bloom) (Tuckman, 1975 อ้างถึงใน เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2528)

แบบสอบความเรียง เป็นแบบสอบประเภท Supply type คือผู้สอบจะต้องเรียบเรียงตามแนวความคิดความรู้ที่ได้เรียนมา ตลอดจนเรียบเรียงภาษา และผูกเป็นรูปประโยคให้เป็นข้อความที่ชัดเจน แล้วเขียนเป็นคำตอบให้เหมาะสมกับความต้องการของคำถาม ดังนั้น ข้อกระทงของแบบสอบความเรียงโดยทั่วไปแล้ว จะไม่จำกัดเสรีภาพของผู้ตอบในการจัดเรียบเรียงความคิด รวมทั้งการเรียบเรียงข้อเท็จจริงต่างๆ อันเป็นข้อมูลข่าวสารของคำตอบ (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2528)

ข้อสอบแบบความเรียงเป็นข้อสอบที่ผู้ตอบเขียนตอบอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นคำถามประเภทปลายเปิด ซึ่งอาจเป็นข้อสอบแบบอัตนัย (Essay Type Test) คำถามปลายเปิด (Open - end Question) หรือ ความเรียงก็ได้ โดยที่ข้อสอบแบบอัตนัยคือข้อสอบที่ผู้สอบจะเขียนตอบยาวๆตามหัวข้อที่กำหนดให้ คำถามแบบปลายเปิด คือข้อสอบที่ให้ผู้ตอบตอบอย่างอิสระตามประเด็นที่ถาม ข้อสอบแบบความเรียงก็คือ ข้อคำถามแบบปลายเปิด ดังนั้นข้อสอบแบบอัตนัยก็คือข้อสอบที่มีคำถามปลายเปิด และผู้ตอบเขียนความเรียงนั่นเอง (อุทุมพร จามรมาน, 2535)

ประเภทของแบบสอบความเรียง

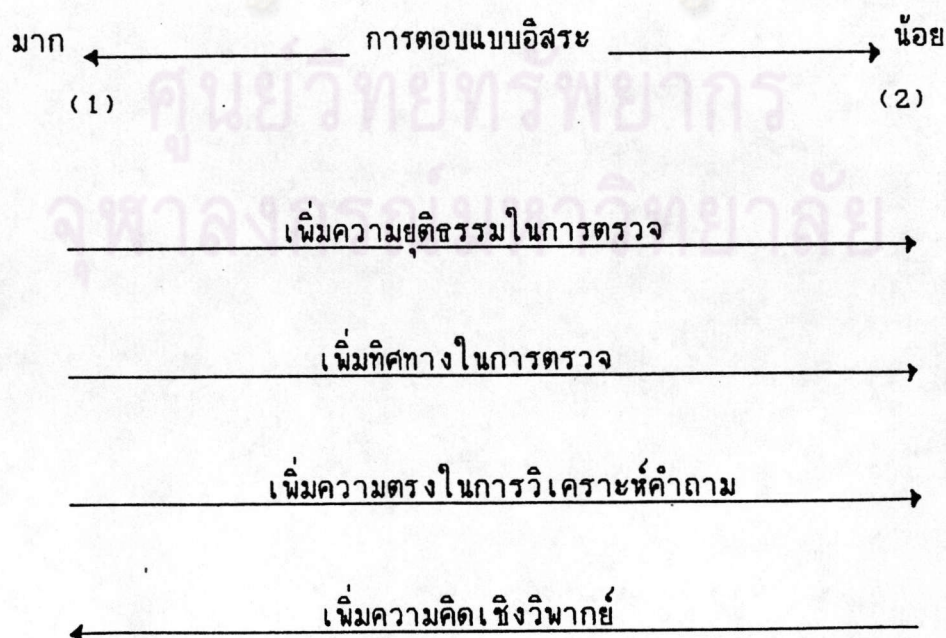
มีเฮิน และลีแมน (Mehren and Lehmann, 1984); กรอนลัน (Gronlund, 1982) ได้แบ่งข้อสอบแบบความเรียงออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของอิสระในการตอบ ดังนี้

1. ข้อสอบความเรียงแบบจำกัดคำตอบ (Essay Restricted Response) ข้อสอบแบบนี้ต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจงภายในขอบเขตของคำถาม ผู้ตอบต้องจัดเรียงเรียงความคิดให้เป็นระเบียบ เพื่อตอบให้ตรงประเด็นของคำถามเพียงสั้นๆ ให้อิสระแก่นักเรียนน้อยมากในการแสดงความสามารถเกี่ยวกับการรวบรวม การแสดงความคิดเห็นที่จำเป็นกับการตอบ

2. ข้อสอบความเรียงแบบไม่จำกัดคำตอบ (Essay Extended Response) ข้อสอบแบบนี้ให้อิสระภาพในการตอบแก่นักเรียน หรือผู้ตอบอย่างมาก โดยรูปแบบหรือขอบเขตของการตอบ เน้นความลึก และขอบเขตของความรู้ เปิดโอกาสให้เขียนอภิปรายได้อย่างเต็มที่ ทุกแง่มุมตามที่ต้องการ

ความแตกต่างของการตอบอิสระมากน้อยแสดงด้วยภาพ ดังนี้

(อุทุมพร จามรมาน, 2535)

การสร้างแบบสอบความเรียง

กระบวนการสร้างแบบสอบความเรียง ก็เช่นเดียวกับการสร้างแบบสอบปรนัย โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ ทำอย่างไรจึงจะให้ข้อสอบหรือข้อคำถามสะท้อนความจริงของสิ่งที่วัด เช่น ความรู้ ความสามารถ ความรู้สึก หรือทักษะที่แท้จริงของผู้ตอบ การสร้างข้อสอบเพื่อสะท้อนความจริงนั้นต้องอาศัยผู้สร้างที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีการวางแผนการออกข้อสอบที่ดี เขียนข้อสอบที่ตรง มีการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบแต่ละข้อ (อุทุมพร จามรมาน, 2535) โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2530; อุทุมพร จามรมาน, 2535)

ขั้นที่ 1 ตัดสินใจเลือกข้อมูลต่างๆที่ต้องการ โดยพิจารณาด้วยว่าสิ่งที่กำลังวัดนั้นเหมาะสมกับข้อสอบความเรียงหรือไม่ เช่น ระบุจุดมุ่งหมายในการทดสอบ ระบุเนื้อหาให้ชัดเจน ทำตารางเนื้อหากับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ การกำหนดน้ำหนักของข้อสอบ จำนวนข้อ

ขั้นที่ 2 พิจารณาความเป็นอิสระในการตอบ ในการตอบข้อสอบความเรียงนี้มีการกำหนดขอบเขตของการตอบซึ่งอาจทำโดยการจำกัดเนื้อหา จำกัดความยาว จำกัดเวลา จำกัดทรัพยากรที่ใช้ เช่น ให้อภิปรายเฉพาะเหตุผลในตำรา หรือจำกัดรูปแบบการตอบ เช่น ให้ออกรายการ เขียนแผนภูมิ เขียนโครงร่าง

ขั้นที่ 3 กำหนดรูปแบบ หรือลักษณะของข้อคำถาม ซึ่งจะเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ การกำหนดเวลาสอบ จำนวนข้อหรือคะแนน การเขียนข้อคำถาม และการเฉลยคำตอบ เพื่อการตรวจให้คะแนน

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบข้อสอบที่เขียนขึ้น ทดลองใช้ แก้ไขปรับปรุง

นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงข้อแนะนำต่อไปนี้

1. ใช้ข้อสอบแบบความเรียงวัดผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อนเท่านั้นหลีกเลี่ยงคำถามประเภทวัดความจำอย่างเดียว เพราะการวัดความจำควรจะใช้ข้อสอบปรนัยอื่น ๆ วัดดีกว่า
2. วิเคราะห์จุดประสงค์ของวิชาที่จะออกข้อสอบให้ละเอียดครอบคลุม และเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับจุดประสงค์นั้นๆ
3. เขียนคำถามให้ชัดเจน ตรงจุด รัดกุมและเข้าใจง่าย ไม่ใช้คำถามคลุมเครือ หรือยาวเยิ่นเย้อ
4. ควรกำหนดขอบเขตของคำถามแต่ละข้อว่า กว้างหรือแคบเพียงไร เนื้อหาแค่ไหน เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจจุดมุ่งหมายของคำถาม และสามารถตอบได้ตรงจุด ทำให้สามารถเปรียบเทียบคำตอบของนักเรียนได้

5. ควรออกข้อสอบวัดเด็กหลายครั้ง เพื่อช่วยให้การทดสอบครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรมากขึ้น

6. ในคำชี้แจง ควรกำหนดไว้ด้วยว่า จะให้ข้อละกี่คะแนน และควรบอกเกณฑ์ในการให้คะแนน

7. ควรใช้ข้อสอบความเรียงแบบจำกัดคำตอบหลายๆข้อ มากกว่าใช้ข้อสอบความเรียงแบบไม่จำกัดคำตอบเพียงน้อยข้อ เพื่อให้การลุ่มเนื้อหามาเป็นข้อสอบ มีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดี ทำให้การตรวจให้คะแนนมีความเที่ยงสูงขึ้น

8. ไม่ควรให้นักเรียนเลือกตอบเพียงบางข้อ เพราะเราไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าข้อสอบทุกข้อมีความยากเท่ากัน

9. ควรเฉลยคำตอบทั้งคำตอบที่ถูกต้อง และแนวคำตอบที่เป็นไปได้ รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

10. ควรออกข้อสอบให้มีความยากเท่ากัน

11. ข้อคำถามต้องเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนทำเสร็จภายในเวลา

12. ในการเรียงแบบสอบ ควรเรียงจากง่ายไปยาก

13. ไม่ควรให้เปิดตำราตอบ เพราะอาจทำให้บางคนไม่ตั้งใจเตรียมตัวสอบ นอกจากนั้นนักเรียนที่เก่งจะได้เปรียบนักเรียนอ่อนเนื่องจากมีความชำนาญในการใช้หนังสือ และมีทักษะในการอ่าน

แนวการเขียนคำถามของข้อสอบความเรียง

นักวัดผลได้กล่าวถึง แนวทางในการเขียนข้อคำถามของข้อสอบความเรียงไว้แตกต่างกัน ตามชนิดและลักษณะของการคิดหาคำตอบ ดังนี้

มอนโร และคาเตอร์ (Monroe and Carter, 1923 cited by Stanley and Hopkin, 1981) ได้แบ่งคำถามของข้อสอบความเรียงไว้ 21 แบบ ดังนี้

1. ถามให้ระลึกประสบการณ์ที่ได้รับออกมาเป็นการวัดความจำเท่านั้น เช่น
จงบอกชื่อบุคคลที่มีส่วนสำคัญ ในการพัฒนาการวัดผลการศึกษาในช่วง

10 ปีแรกของศตวรรษที่ 20

2. ถามให้ประเมินค่าสิ่งที่ระลึกได้ จะมีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำกัด คำตอบมากกว่าแบบถามให้ระลึกประสบการณ์ที่ได้รับออกมา เช่น

ให้ออกชื่อบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาแบบวัดเชาว์ปัญญา

3. ถามให้เปรียบเทียบของสองสิ่งบนรากฐานที่กำหนดให้ เป็นการวัดความเข้าใจขั้นต้น เช่น

จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อสอบอัตนัยกับข้อสอบปรนัย

โดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก

4. ถามให้เปรียบเทียบของสองสิ่งในลักษณะทั่วไป เช่น

จงเปรียบเทียบแบบสอบมาตรฐานกับแบบสอบทั่วไป

5. ถามให้ตัดสินใจเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน เช่น

ในความคิดเห็นของท่าน แบบสอบปรนัยกับแบบสอบความเรียง แบบ

ไหนดีกว่ากัน เพราะเหตุใด

6. ถามถึงสาเหตุหรือผล เช่น

ทำไมคนกรุงเทพฯ จึงไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยกว่าในต่างจังหวัด

7. ถามให้อธิบายความหมายหรือการใช้ คำ วลี หรือประโยค เช่น

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ต้องควบคู่กับการใช้

นวัตกรรมทางการศึกษา จงอธิบายความหมายของคำว่า นวัตกรรมทางการศึกษา

8. ถามให้สรุปความหรือย่อความจากตำรา หรือบทความที่อ่าน เช่น

จงกล่าวถึงประวัติการวัดผลในเมืองไทยอย่างย่อๆ

9. ถามให้วิเคราะห์ เพื่อวัดความสามารถในการแยกแยะหาความสำคัญของ

ของเรื่องราว เช่น

การใช้สถิติมีความสำคัญต่อผลการวิจัยอย่างไร

10. ถามเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เช่น

ทำไมความตรงของแบบสอบจึงมีผลต่อความเที่ยง ในทางกลับกัน

ความเที่ยงของแบบสอบกลับไม่มีผลต่อความตรง

11. ถามให้ยกตัวอย่างหรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ วิชาอื่นๆ และโครงสร้าง

สร้างทางภาษา เช่น

จงยกตัวอย่างการใช้สารกัมมันตรังสีในการกำจัดศัตรูพืช

12. ถามเพื่อให้จำแนกประเภท เช่น
จงจำแนกว่าสารประกอบใดที่มีส่วนของซูโคสและแลกโตส ผสมอยู่
13. ถามให้ประยุกต์กฎหรือหลักการไปแก้ปัญหาใหม่ ในสถานการณ์ที่

ไม่เคยพบเช่น

สมมติว่าลูกโป่งหนึ่งบรรจุก๊าซฮีเลียมอยู่เต็มลอยอยู่กลางห้องถ้าอุณหภูมิเพิ่มขึ้น 5 องศาเซลเซียส อยากทราบว่า จะเกิดอะไรขึ้น

14. ถามให้อภิปราย เช่น

จงอธิบายถึงกฎของ เซอร์ ฟรานซิส กราตัน (Sir Francis Galton) ในการพัฒนาสูตรลัมพรีลิตีส์หุ้มพันธ์ เพียร์สัน โพรดัก โมเมนต์, r

15. ถามให้ระบุจุดมุ่งหมายในการเลือกหรือจัดเรียงเรียงความรู้ เช่น
การวิเคราะห์หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร

16. ถามให้วิจารณ์เพื่อความถูกต้องและมีเหตุผล เช่น

จากรายการอาหารที่กำหนดให้มีชนิดใดบ้างที่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกายเท่าที่ควร เพราะเหตุใด

17. ถามเกี่ยวกับโครงร่าง เช่น

จงบอกลำดับขั้นในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์

18. ถามให้จัดรวบรวมข้อเท็จจริงใหม่

เช่น จงรวบรวมข้อมูลที่ทำให้เกิดมลภาวะในกรุงเทพในปัจจุบัน

19. ถามให้บอกปัญหาที่คิดว่าควรมีเพิ่มเติม เช่น

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ท่านคิดว่าภายในระยะเวลา 10 ปีต่อจากนี้ มนุษย์จะประสบปัญหาอย่างไร

20. ถามให้บอกวิธีการใหม่ๆ เช่น

จงเสนอวิธีรับนักเรียนเข้าเรียนต่อ ม.1 โดยไม่ต้องมีการสอบ

21. ถามให้คิดสรุปอ้างอิง เช่น

ผู้แต่งตำราเล่มนี้จะใช้แบบสอบความเรียงในการวัดผลการศึกษาภายในโรงเรียนหรือไม่

ต่อมา วายดีแมน (Weidemann, 1933) ได้จำแนกชนิดของคำถามออกเป็น 11 แบบ โดยเรียงลำดับจากความซับซ้อนน้อยไปหามาก ดังนี้

1. คำถามประเภท ใคร อะไร เมื่อไร และที่ไหน
2. ถามให้จัดเรียงรายการต่างๆ
3. ถามให้เขียนโครงร่าง
4. ถามให้บรรยาย
5. ถามให้บอกความแตกต่าง
6. ถามให้บอกความคล้ายคลึง
7. ถามให้อธิบายยกเหตุผลประกอบ
8. ถามให้อภิปราย
9. ถามให้พัฒนาหรือเขียนโครงการ
10. ถามให้สรุปเรื่องราว
11. ถามให้ประเมิน

มีเอิน และลีแมน (Mehrens and Lehmann, 1984) ได้เสนอรูปแบบของคำถามของข้อสอบไว้ 7 แบบเช่นเดียวกัน แต่ส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ มอนโร (Monroe)

การเขียนข้อสอบแบบความเรียงวัดพฤติกรรมสมองระดับต่างๆ

สำหรับการเขียนข้อสอบแบบความเรียง เพื่อใช้วัดพฤติกรรมในระดับการเรียนรู้ชั้นสูง ของบลูม (Bloom) นั้นมีหลักดังนี้ (สมเกียรติ ปติฐพร, 2525; อุทุมพร จามรมาน, 2531)

1. การเขียนข้อสอบวัดความสามารถในการนำไปใช้

การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้เรียนรู้หรือมีอยู่เดิม ซึ่งอาจเป็นหลักการ กฎเกณฑ์ ทฤษฎี วิธีการ รวมถึงแนวคิดต่างๆ ไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้ในรูปแบบใหม่หรือเหตุการณ์ใหม่โดยเน้นการจำและนำเนื้อหา มาสรุปเพื่อสร้างหลักการคำตอบที่เหมาะสม ลักษณะของข้อสอบจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

(1) ส่วนสถานการณ์ กำหนดเป็นกรอบ หรือแนวทางในการตอบของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจในส่วนเนื้อหาของคำถาม หรือคำตอบที่ต้องการ รวมถึงให้นักเรียนสามารถเข้าใจปัญหาตรงกัน

(2) ส่วนปัญหาหรือคำถามเพื่อบอกให้นักเรียนทราบว่า จะต้องแก้ปัญหาใดบ้าง ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด

ตัวอย่างเช่น (ส่วนที่ขีดเส้นใต้คือส่วนสถานการณ์)

ให้ท่านวางแผนจัดงานวันเกิด สำหรับโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 จำนวน 500 คน โดยกำหนดขั้นตอนการจัดงาน รายการบันเทิง การให้ความรู้ โดยคำนึงถึงความรู้และความสนุกสนานเป็นหลัก และให้เหตุผลด้วยว่าทำไมท่านจึงเลือกจัดงานในลักษณะดังกล่าว

2. การเขียนข้อสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อย แล้วระบุความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยเหล่านั้น ลักษณะของคำถามประกอบด้วย 2 ส่วน เช่นกัน แต่ต่างจากการนำไปใช้ ตรงที่ข้อกระโทงที่วัดการวิเคราะห์นั้นไม่มีส่วนของปัญหา ส่วนที่เป็นสถานการณ์ก็จะ เป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยแต่ไม่มีการถกเถียงในชั้นเรียนมาก่อน

ตัวอย่างเช่น ให้พิจารณาวิธีสอนแบบบรรยาย และ แบบสืบสวนสอบสวน แล้วชี้ให้เห็นว่าทั้ง 2 วิธี มีเทคนิคอะไรที่แสดงว่าเหมือนกันและแสดงถึงความแตกต่างกัน

3. การเขียนข้อสอบวัดความสามารถในการสังเคราะห์

การสังเคราะห์ หมายถึงความสามารถทางสมองที่จะรวมหน่วยย่อย เข้าด้วยกัน เป็นการผสมผสานส่วนย่อยจนได้สิ่งใหม่ที่ไม่ใช่การรวมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นสิ่งใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างจากส่วนย่อยที่นำมารวม การสังเคราะห์ต้องอาศัยความสามารถที่มากกว่าการนำไปใช้และการวิเคราะห์โดยผสมกับความคิดริเริ่มของผู้สังเคราะห์ ข้อสอบที่วัดพฤติกรรมด้านนี้ จึงมักให้อิสระในการตอบแก่นักเรียน

ตัวอย่างเช่น นักจิตวิทยาพยายามปรับปรุงแบบทดสอบสำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกด้วยการแสดงท่าทาง (ละครใบ้) ให้ดู แทนการใช้แบบทดสอบที่พิมพ์เป็นภาพต่างๆ ให้ท่านหาวิธีการทดสอบสติปัญญาของนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกมาอย่างน้อย 1 วิธี พร้อมทั้งอภิปรายถึงกระบวนการ วิธีวัดและเหตุผลที่ใช้วิธีการนั้น

4. การเขียนข้อสอบวัดความสามารถด้านการประเมิน

การประเมิน หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของความคิด งาน คำตอบ วิธีการ เนื้อหา ฯลฯ การประเมินเกี่ยวข้องกับเกณฑ์และมาตรฐาน เพื่อระบุความถูกต้อง ประสิทธิภาพ ประหยัด ความพึงพอใจ การตัดสินใจอาจทำในเชิงตัวเลขหรือเชิงบรรยายก็ได้

และเกณฑ์ก็อาจกำหนดโดยผู้สอน ผู้เรียน หรือผู้อื่นก็ได้ ดังนั้น จึงประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ

- (1) สิ่งที่ต้องการให้ประเมิน
- (2) ข้อกำหนดในการตอบ ซึ่งรวมถึงเกณฑ์ที่กำหนดใช้ในการประเมิน

ด้วย ตัวอย่างเช่น

จงประเมินเรื่องสั้นที่กำหนดให้อ่าน ด้านล่างนี้ ให้มีความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ การประเมินจะต้องประกอบด้วย เนื้อหา วิธีการดำเนินเรื่อง การใช้ถ้อยคำ หลักเกณฑ์ในการประเมินจะต้องชัดเจน

วิธีตรวจแบบสอบความเรียงและข้อเสนอแนะในการตรวจ

ในการตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียงมีข้อผิดพลาดหลายประการซึ่งส่งผลให้การตรวจให้คะแนนขาดความเชื่อถือ (Stanley and Hopkin, 1981; Theobald, 1983; พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530) ดังนี้

1. The Halo Effect เกิดจากการให้คะแนนจากความประทับใจในบุคคล เช่น ครูให้คะแนนเด็กที่ทราบว่าเรียนดีและขยันสูงกว่าที่ควรจะเป็นและในทางตรงกันข้าม ถ้าทราบว่า เป็นเด็กเรียนอ่อนหรือเด็กเกเร ก็จะทำให้คะแนนต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นต้น
2. Carryover Effect เกิดจากการที่ผู้ตรวจข้อสอบได้รับอิทธิพล จากการตรวจข้อสอบในข้อแรกๆ ส่งผลต่อการตรวจในข้อหลังๆ
3. เกิดจากครุมีข้อกำหนดในใจในการให้คะแนน ครูบางคนมีแนวโน้มที่จะให้คะแนนเกือบเต็ม เช่น ให้ 8-9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 ในทางตรงกันข้าม ครูบางคนมีแนวโน้มที่จะให้คะแนนน้อย เช่น ให้ 5-6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10
4. เกิดจากการที่ครูตรวจให้คะแนนต่างเวลา และต่างโอกาสกัน ซึ่งมีผลทำให้คะแนนเปลี่ยนไป

จากการที่การให้คะแนนแบบสอบความเรียงมีความเป็นอัตนัยสูง นักวัดผลหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีตรวจแบบสอบความเรียง และให้ข้อเสนอแนะในการตรวจ รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตรวจ เพื่อให้คะแนนมีความเที่ยงและสามารถนำผลการวัดไปใช้ในการประเมินผลของผู้เรียนผู้สอนได้อย่างมีความหมายไว้หลายประการดังนี้

เบิร์กแมน (Bergman, 1981) กล่าวว่า

1. เตรียมคำถามให้ตอบสั้นๆ พร้อมทั้งเตรียมโครงสร้างคำตอบ หรือตัวแบบคำตอบและตรวจคำตอบในแต่ละประเด็น ว่ามีหรือไม่มี ถูกหรือไม่ถูก
2. กำหนดเค้าโครงคำตอบที่ต้องการ ช่วยให้ครูมีเกณฑ์ในการตรวจ บางครั้งครูอาจจะใช้คำตอบของนักเรียนแทนการเขียนเอง
3. กำหนดประเด็นที่จะให้คะแนนในแต่ละข้อให้เด่นชัด จะทำให้การตรวจมีความยุติธรรม และตรวจง่าย
4. ตรวจแยกทีละประเด็น เช่น ตัวอย่าง การสะกด ไวยากรณ์ ลีลาการเขียน และความชัดเจนของแนวคิด สี่ประเด็นแรกเป็นประเด็นสำคัญในการประเมินความสามารถในการเขียน ส่วนความชัดเจนของแนวคิดเป็นประเด็นสำคัญของการประเมินความเรียงไว้เนื้อหา
5. ตรวจทีละข้อจนครบทุกคน ทำให้ครูสามารถกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมในแต่ละข้อได้ และสามารถจัดความคลาดเคลื่อนแบบ halo effects
6. โดยปกติแล้ว ในการตรวจ 2-3 คนแรก ครูมักจะตั้งเกณฑ์ไว้สูงหลังจากนั้นจะค่อยๆผ่อนปรนเกณฑ์ต่ำลง ดังนั้นเมื่อตรวจเสร็จแล้ว ครูควรตรวจ 5 คนแรก และ 5 คนสุดท้ายซ้ำอีกครั้ง
7. ตรวจหลายครั้งหรือใช้ผู้ตรวจหลายคน แล้วให้คะแนนเฉลี่ย เช่น ถ้าครู 2 คนตรวจ ก็อาจจะหาค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 คน หรือให้เป็น 2 เกรด เช่น A/B , C/D

โคชแรน และวายติแมน (Cochran and Weidemann, 1937 cited by Hopkins and Stanley, 1981) ได้เสนอวิธีตรวจความเรียงให้มีความเที่ยง ซึ่งใช้เวลาฝึกฝนเพียง 10 นาทีแต่พบว่าค่าความคงเส้นคงวาสูงถึง .80 และ .90 ดังนี้

1. ก่อนตรวจคำตอบใด ให้ศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับคำถาม รวมทั้งสมุดโน้ตย่อที่ใช้เรียนในวิชานั้น
2. แจกแจงประเด็นสำคัญที่ควรจะตอบในแต่ละข้อ กำหนดคะแนนในแต่ละประเด็นจนครบ ถือเป็นคะแนนขั้นต่ำ (minimum score) ถ้าผู้สอบคนใดตอบเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่เตรียมไว้ ควรให้คะแนนเพิ่มเติมอีก เรียกว่าคะแนนพิเศษ (extra score) คะแนนพิเศษจะแตกต่างกันไปแต่ไม่เกินคะแนนสูงสุดที่กำหนดไว้สำหรับข้อนั้น

3. อ่านคำตอบที่ส่งมาจำนวนหนึ่งแบบผ่านๆ เพื่อจะได้กำหนดคุณภาพของคำตอบ
ที่ผู้ตรวจต้องการ

4. ตรวจแต่ละข้อจนครบทุกคนจึงตรวจข้ออื่นทำให้เกิดผลดี 2 ประการ คือ
ประการแรกทำให้คะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบมีความถูกต้องและยุติธรรม ประการที่
สองทำให้ผู้ตรวจมีตัวแบบในการตรวจเพียงตัวแบบเดียว ทำให้ประหยัดเวลาในการตรวจ
และมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

5. อ่านคำตอบให้จบไปครึ่งหนึ่งก่อน แล้วจึงตรวจพิจารณารายละเอียดอีกครั้ง
พยายามจดบันทึกประเด็นที่ตอบผิดที่ตรวจพบแล้วแก้ไขสั้นๆ จดประเด็นที่ผู้สอบไม่ได้กล่าวถึง
รวมทั้งค่าคะแนนในแต่ละประเด็น จะสามารถให้ค่าคะแนนตามเกณฑ์ขั้นต่ำได้ถูกต้อง ถ้ามี
ประเด็นพิเศษเพิ่มเติม ให้รวมกับคะแนนขั้นต่ำ ขึ้นนี้อาจใช้ความเรียงตัวแบบ (essay
model) เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ จะทำให้การตรวจมีความเที่ยงเพิ่มขึ้น

6. ควรใช้ผู้ตรวจมากกว่า 1 คน ผู้ตรวจ 2 คน แม้จะตรวจโดยให้อ่านอย่าง
รวดเร็ว ก็ยังดีกว่าผู้ตรวจคนเดียว

คูบิสซิน และบอริช (Kubiszyn and Borich, 1981) กล่าวว่า

1. เขียนข้อสอบให้ดี ข้อสอบที่ไม่ดีเป็นแหล่งความคลาดเคลื่อนของความเที่ยง
อย่างหนึ่ง เช่น ข้อสอบที่ไม่กำหนดความยาวทำให้การตรวจขาดความเที่ยงได้ โดยทั่วไป
ความเรียงที่ไม่จำกัดความยาวมักมีความเที่ยงต่ำกว่าที่จำกัดความยาว เนื่องจากนักเรียน
เมื่อยล้า และเกณฑ์การตรวจของผู้ตรวจจะเปลี่ยนไปเมื่อตรวจหลายๆ คำตอบ

2. ใช้ข้อสอบแบบจำกัดคำตอบหลายๆ ข้อ แทนคำถามแบบขยายคำตอบเพียง
ข้อเดียว แต่ถ้ามีความจำเป็น ต้องใช้ข้อสอบแบบขยายคำตอบ ควรปฏิบัติตามข้อ 3

3. ใช้คู่มือการตรวจที่กำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า ในการประเมินทุกประเภท
ปัจจัยสำคัญคือเกณฑ์ ถ้าครูไม่สามารถกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องได้ก่อน ความเที่ยงของ
การตรวจจะลดลงทันที การที่ครูขาดเกณฑ์การตรวจในแต่ละข้อ อาจก่อให้เกิดผลเสียดังนี้

3.1 หลังจากตรวจไปหลายๆ คำตอบ เกณฑ์อาจจะเปลี่ยน ครูอาจให้
คะแนนเข้มงวดขึ้น หรือปล่อยมากขึ้น ทั้งๆ ที่คุณภาพของคำตอบไม่ได้เปลี่ยน

3.2 ความสามารถที่จะควบคุมเกณฑ์ให้คงที่จะเปลี่ยนไป เนื่องจาก
ความล้า ถูกรบกวน หรือกรอบความคิดเปลี่ยน ฯลฯ

อีเบล และฟริสบาย (Ebel and Frisbie, 1986) ได้เสนอแนะวิธีการตรวจ
ดังนี้

1. ใช้วิธีวิเคราะห์หรือวิธีประเมินรวม (analytic scoring or global-quality scaling) แต่ต้องกำหนดประเด็นที่ต้องการให้คะแนนไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน ถ้าเป็นวิธีประเมินรวมจะใช้วิธีคัดเลือก (sorting) เป็น 3 กอง ให้มีร้อยละดังนี้ เก่ง 25% และพวกอ่อนอีก 25% หรือแบ่งเป็น 5 กอง ให้มีร้อยละดังนี้ อ่อนที่สุด 5% อ่อน 25% ปานกลาง 40% เก่ง 25% และเก่งที่สุด 5%
2. ตรวจที่ละข้อคำถาม ไม่ควรตรวจให้เสร็จเป็นคนๆ
3. ปิดชื่อผู้ตอบไว้ก่อนจะตรวจ
4. ใช้คนตรวจมากกว่า 2 คน โดยอิสระจากกัน

มีเฮิน และลีแมน (Mehren and Lehmann, 1984) ได้กล่าวถึง วิธีตรวจให้
คะแนนแบบสอบความเรียงดังนี้

1. วิธีวิเคราะห์ (analytical method) เป็นวิธีตรวจให้คะแนนคำตอบแบบสอบความเรียง โดยแยกตามประเด็นที่กำหนด คะแนนที่นักเรียนได้จะขึ้นกับจำนวนประเด็นที่มีอยู่ในคำตอบ รวมไปถึงส่วนอื่นๆ เช่น แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน การให้เหตุผลและการยกตัวอย่างสนับสนุนในประเด็นคำตอบ และการกำหนดคะแนนในแต่ละประเด็น จะขึ้นกับ เวลาที่ใช้ในการตอบ ความซับซ้อนของคำถาม และเนื้อหาที่ครูสอน ข้อดีของวิธีนี้คือคะแนนที่ได้ น่าเชื่อถือ เมื่อให้ผู้ตรวจที่ยุติธรรม มีการเตรียมคำตอบ และการแบ่งคะแนนซึ่งทำให้ง่ายต่อการตรวจ ข้อจำกัดคือการแยกประเด็นคำตอบย่อยไปจะทำให้ข้อสอบวัดได้ไม่ลึก
2. วิธีประเมินรวม (holistic or rating method) ในการตรวจวิธีนี้ คำตอบไม่ได้ถูกแบ่งเป็นประเด็นย่อยๆ หรือส่วนประกอบย่อยๆ แต่การให้คะแนนจะขึ้นกับคุณภาพของประเด็นหลัก โดยผู้ตรวจอ่านคำตอบแล้วใช้เกณฑ์เดียวกันในการตรวจให้คะแนน

ไพศาล หวังพานิช (2528) ได้เสนอแนะวิธีการตรวจ ดังนี้

1. ไม่ควรให้เด็กเขียนชื่อในกระดาษคำตอบ เพื่อป้องกันการให้คะแนนจากความรู้สึกประทับใจในเรื่องอื่นๆ ซึ่งเรียกว่า halo effect เช่น ให้คะแนนจากความคุ้นเคย

2. ตรวจคำตอบทีละข้อ ไม่ควรตรวจทุกข้อของแต่ละคน เพราะจะก่อให้เกิด halo effect เช่น เห็นว่าข้อแรกๆของเด็กได้คะแนนมาก ข้อต่อไปจึงให้คะแนนน้อย (ทั้งๆที่คำตอบอาจจะดี)

3. ไม่ควรย้อนกลับไปดูคะแนนของเด็กจากข้อที่ตรวจแล้ว ในการตรวจข้อต่อไป ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้คะแนนจากข้ออื่นๆ มีผลกระทบต่อการใช้คะแนนในข้ออื่นๆ

4. ไม่ควรให้คะแนนโดยยึดความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก ถ้าหากมิได้มุ่งวัดความถูกต้องในการเขียน และการใช้ภาษา

5. ถ้าเป็นไปได้ควรให้คนอื่นช่วยตรวจสอบผลการตรวจให้คะแนน ทั้งนี้เพื่อให้คนอื่นได้ประเมินความเหมาะสมในการให้คะแนน ตามหลักการที่ถูกต้องนั้นคะแนนที่เด็กได้ควรเป็นคะแนนเฉลี่ย ที่เกิดจากผู้ตรวจให้คะแนนหลายคน

6. ควรเขียนวิจารณ์ ข้อท้วงติง (comments) ลงบนคำตอบ

7. การตรวจให้คะแนนต้องกระทำอย่างตั้งใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีเกณฑ์การให้คะแนน

นอกจากนั้น ยังได้กล่าวถึงวิธีการตรวจให้คะแนนคำตอบจากข้อสอบแบบความเรียง เช่นเดียวกับมาแชลและเฮล (Marshall and Hales, 1971) คือ

1. การตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด (Point system) วิธีนี้เหมาะสำหรับการตรวจคำตอบที่ไม่กระจายแตกต่างกันตามความคิดมากนัก หรือคำตอบที่เป็นไปอยู่ในวงจำกัดพอประมาณ การให้คะแนนกระทำโดยการตั้งเกณฑ์การตอบไว้ล่วงหน้า โดยแบ่งแยกคะแนนในแต่ละข้อออกตามคำตอบที่เด็กควรจะตอบ โดยกำหนดว่าคำถามนี้ถ้าเด็กตอบเกี่ยวกับสิ่งนี้จะให้กี่คะแนน ตอบในด้านนี้จะได้อีกกี่คะแนน ซึ่งคะแนนที่แยกตามลักษณะที่จำเป็นที่เด็กควรตอบนี้ รวมกันแล้วจะเท่ากับคะแนนเต็มของข้อนั้นๆ วิธีนี้ถ้ากำหนดอย่างหยยาบๆ อาจทำโดยกำหนดคำที่สำคัญๆ (key words) ที่เด็กควรจะตอบ เช่นคำที่ควรปรากฏมีในคำตอบของเด็ก เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการดำเนินชีวิตประจำวัน ควรมีคำว่า "ไปรษณีย์" "การปะปา" "รถไฟ" ฯลฯ เป็นต้น

2. การตรวจแบบแจกคุณภาพ (Sorting method) วิธีนี้เหมาะสมกว่าวิธีแรกในการตรวจที่ยาว และมีขอบเขตกว้าง หรือไม่มุ่งเน้นเนื้อหาที่ตายตัว แต่พุ่งเป้าไปที่คุณภาพการวิพากษ์ วิจาร์ณ วิเคราะห์ หรือการเสนอแนวคิด การตรวจควรทำอย่างน้อย 3 ขั้นตอน ขั้นแรก อ่านคำตอบของเด็กแต่ละคน แล้วพิจารณาคุณภาพการตอบโดยส่วนรวม ออกเป็นระดับ ดี ปานกลาง เลว หรือห้าระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง เลว เลวมาก เป้าหมายของงานนี้เพื่อแจกคำตอบของเด็กออกเป็นสาม หรือห้ากลุ่มตามคุณภาพ ขั้นต่อไปต้องอ่านคำตอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดอันดับคุณภาพภายในแต่ละกอง ให้ลดหลั่นกันไปจากสูงสุดไปต่ำสุด (ภายในกลุ่มนั้นๆ) ขั้นสุดท้ายเป็นการกำหนดคำตอบในแต่ละอันดับให้ลดหลั่นตามความเหมาะสม และดุลยพินิจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย & University of Cambridge (1991);

อุทุมพร จามรมาณ (2535) กล่าวถึงวิธีการตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง ดังนี้

1. วิธีตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง มีดังนี้

1.1 วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด (Analytic, Point-by point)

โดยผู้ตรวจจะให้คะแนนตามประเด็นที่กำหนดคะแนน ไว้ในแบบสอบความเรียง

1.2 วิธีตรวจแบบอิงคุณภาพการบรรยาย (Quality Descriptions)

โดยผู้ตรวจเป็นผู้ตัดสินใจ การให้คะแนนในแต่ละระดับตามคุณภาพของการบรรยาย

1.3 วิธีตรวจแบบอิงความประทับใจของผู้ตรวจ (Impression

Marking) ผู้ตรวจจะให้คะแนนตามลักษณะความประทับใจ

2. ธรรมชาติของแต่ละวิชาต้องใช้วิธีการตรวจที่ต่างกัน เช่น ในวิชาที่เน้นเนื้อหาสมควรที่จะใช้วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด

3. ในการที่จะใช้วิธีตรวจแบบใดก็ตาม ผู้ตรวจจะต้องรู้ถึงจุดประสงค์ของการสอบ และวิธีการตรวจให้คะแนน

4. ถ้าใช้ผู้ตรวจมากกว่า 1 คน ระบบวิธีการให้คะแนนจะต้องมีการควบคุม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับของค่าความเที่ยง

เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง

การตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียงจะต้องมีเกณฑ์การตรวจ เพื่อให้การตรวจให้คะแนนมีความเป็นระบบ และคะแนนที่ได้มีความเป็นปรนัยมากขึ้น จากการศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบความเรียง สรุปได้ดังนี้

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2528) สรุปเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบความเรียงไว้ดังนี้

1. การใช้เนื้อหาคำตอบเป็นเกณฑ์ (Content Criteria)

แม้ว่าเหตุผลหลักของการเลือกใช้แบบสอบความเรียง เพื่อวัดกระบวนการคิดของผู้ตอบมากกว่าที่จะใช้วัดข้อเท็จจริงในเนื้อหาวิชา แต่โดยทั่วไปแล้วแบบสอบความเรียงก็ยังคงต้องการให้ผู้ตอบได้แสดงข้อมูลข่าวสาร (Information) ต่างๆ ประกอบการใช้เกณฑ์เนื้อหาในการให้คะแนนแบบสอบความเรียง ย่อมจะช่วยให้ถึงความถูกต้องและเพียงพอของเนื้อหาความรู้ที่ผู้ตอบควรมีในขอบข่ายของคำถามที่ต้องการ ซึ่งเกณฑ์ข้อนี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ เมื่อเห็นว่าความรู้ด้านเนื้อหา นั้นจะเป็นรากฐานในการพัฒนาความคิด และทักษะในการแก้ปัญหาในระดับสูงต่อไป

2. การใช้วิธีการจัดระบบระเบียบเป็นเกณฑ์ (Organization Criteria)

การจัดระบบระเบียบและทักษะการเขียนอื่นๆ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการตอบคำถามข้อกระถงแบบความเรียง จึงอาจให้ความสำคัญส่วนนี้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนของการตอบข้อกระถงแบบความเรียง โดยทั่วไปแล้วการจัดระบบระเบียบของความเรียงนั้นจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) ส่วนที่เป็นส่วนนำ (2) ส่วนที่เป็นตัวเนื้อหา (3) ส่วนที่เป็นสรุป นอกจากนั้นอาจพิจารณาด้านการสะกดคำและหลักไวยากรณ์ที่ใช้ ซึ่งก็เป็นส่วนที่จะช่วยกระบวนการสื่อสารที่ดี

3. การใช้กระบวนการตอบเป็นเกณฑ์ (Process Criteria)

สิ่งสำคัญของเกณฑ์การให้คะแนน ที่จะแสดงว่านักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามกระบวนการนั้น ย่อมสังเกตวัดได้จากความสามารถที่แสดงถึงการแก้ปัญหาหรือข้อเสนอแนะของคำตอบ รวมทั้งเหตุผลในการตัดสินใจหรือเหตุผลที่ให้ในเชิงสนับสนุนการแก้ปัญหา การให้คะแนนแบบสอบความเรียงจึงจำเป็นที่จะต้องประเมินความเหมาะสมของปัญหาที่ให้และเหตุผลที่เสนอเพื่อประกอบการแก้ปัญหา

เมื่อกำหนดความสำคัญของกระบวนการให้คะแนนว่าจะต้อง เน้นที่พฤติกรรม

การแก้ปัญหาที่แสดงออกในการตอบเป็นหลัก จะสามารถสรุปเป็นโครงสร้างของกระบวนการแก้ปัญหาได้เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การหาทางเลือกในการแก้ปัญหา
3. เลือกวิธีการแก้ปัญหาจากทางเลือกที่มีน้ำหนักมากที่สุด
4. แก้ปัญหาตามทางเลือก
5. ประเมินผลที่ได้จากการแก้ปัญหา

อุทุมพร จามรมาน (2535) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง ไว้ดังนี้

1. ใช้คะแนนเป็นหลัก เช่น ข้อสอบมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน กำหนดคะแนนดังนี้

10 คะแนน สำหรับคำตอบที่ระบุประเด็นหลักๆถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนตลอดจนภาษา และตัวสะกดถูกต้อง

0 คะแนนสำหรับผู้ที่ไม่ตอบ

นั่นคือ จะมีการกำหนดคะแนน และระบุเกณฑ์การตรวจตามความมากน้อยของการตอบตั้งแต่คะแนน 0-10

2. ใช้ประเด็นเป็นหลัก เช่น ข้อสอบมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน กำหนดคะแนนตามประเด็นดังนี้

ก. คำตอบประเด็น 1,2,3,4 และตอบด้วยภาษาที่ถูกต้อง ตัวสะกดถูกต้อง ให้ 8-10 คะแนน

ข. ถ้าตอบประเด็น 1,2,3 และภาษาที่ถูกต้อง ให้ 5-7 คะแนน

ค. ถ้าตอบประเด็น 1,2 และภาษาที่ถูกต้อง ให้ 3-4 คะแนน

ง. ถ้าตอบประเด็น 1 และภาษาที่ถูกต้อง ให้ 1-2 คะแนน

จ. ถ้าตอบผิดประเด็น หรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

3. แบบอิสระ (Free Response)

การตรวจให้คะแนนคำตอบแบบอิสระ อาจใช้เกณฑ์ดังนี้

ก. คะแนน $\frac{1}{6}$ ของคะแนนทั้งหมด ให้กับการตอบที่เสนอเฉพาะตัวเลขหรือข้อมูล ระบุแหล่งข้อมูล หรือจำสาระจากตำรามาตอบ โดยเสนอเพียงคำตอบเดียว

ข. คะแนน 2/6 ของคะแนนทั้งหมด ให้กับการตอบที่ตอบในระดับต่ำ
บวกกับคำตอบที่แสดงความคิดเห็นอย่างผิวเผินไม่ลึกซึ้ง

ค. คะแนน 3/6 ของคะแนนทั้งหมด ให้กับการตอบที่ตอบในระดับสูงขึ้น
บวกกับการแสดงความคิดเห็นที่ลึกซึ้งขึ้นมีการโยงสาระ ข้อมูล ที่ไม่มากนัก

ง. คะแนน 4/6 ของคะแนนทั้งหมด ให้กับการตอบที่ได้แย้ง และจุด
อ่อน จุดแข็ง แสดงความคิดเห็น หรือเหตุผลเชิงทฤษฎี มีการโยงเข้ากับเรื่องที่มี
การตรวจสอบข้อมูล

จ. คะแนน 5/6 ของคะแนนทั้งหมด ให้กับการตอบที่ได้แย้ง พร้อมทั้ง
แสดงข้อคิดเห็นเชิงปริมาณ และตัดสินใจว่าสิ่งใดคือข้อที่ควรจะเป็น หรือคำตอบที่ควรจะ
ยอมรับ โยงแนวคิด ข้อมูล ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน

ฉ. คะแนน 6/6 ของคะแนนทั้งหมด (หรือคะแนนเต็ม) ให้กับคำตอบ
ที่มีข้อมูลที่เชื่อถือได้และแสดงความรู้สึก หรือความชื่นชมในคำตอบที่ถูกต้อง หรือที่ควรจะ
เป็นพร้อมทั้งให้เหตุผลเชิงทฤษฎีที่กว้างขวางและลึกซึ้ง

นอกจากนั้นได้มีการกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง เพื่อนำ
ไปใช้ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงหลักในการให้คะแนนการเขียน
ในคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้น ดังนี้
การให้คะแนนการเขียนที่มีแบบแผนหรือรูปแบบซ้ำ ได้แก่ การเขียนเรียงความ
ย่อความ จดหมาย จะกำหนดดังนี้

1. เนื้อเรื่อง 25%
2. การใช้ภาษา 25%
3. แนวความคิด 30%
4. รูปแบบ 10%
5. ลายมือ สะกตการณ์ การเว้นวรรคตอนและย่อหน้า ความสะอาด 10%

ไพรัตน์ วงษ์นาม (2533) ได้กำหนดเกณฑ์การตรวจแบบสอบความเรียง ดังนี้
วิธีวิเคราะห์ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. แสดงความคิดเห็นหรือยกเหตุผลได้ตรงประเด็น	3 คะแนน
2. ยกตัวอย่างหรือข้อมูลสนับสนุน	3 คะแนน
3. ความคิดเห็นมีคุณค่าเชิงคุณธรรมหรือถูกต้องตามหลักวิชา	4 คะแนน

วิธีประเมินรวม

ให้กระดาษคำตอบนักเรียนเป็นต้นแบบตรวจให้คะแนน โดยแบ่งคุณภาพคำตอบ
นักเรียนเป็น 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และเลว ตามลำดับ

PPST Scoring Guide (1989) ได้ใช้เกณฑ์การตรวจแบบสอบความเรียงใน
NTE Core Battery ดังนี้

ให้ผู้ตรวจให้คะแนนตามคู่มือการตรวจดังนี้

6 คะแนน สำหรับการตอบที่แสดงถึงความสามารถขั้นสูงตามกำหนด โดยเกือบจะไม่มีข้อ
ผิดพลาด คำตอบประกอบด้วย

โครงสร้างดีและมีการพัฒนา การปะติดปะต่อโดยใช้เหตุผล ได้เรื่องราว
อธิบายได้ชัดเจน หรือแสดงให้เห็นถึงความคิดที่เป็นประเด็นหลัก
แสดงความรู้ลึก ประกอบการให้เหตุผลหลากหลาย
ใช้ภาษาชัดเจน เป็ดเผย

ไม่มีข้อผิดพลาดทางการเขียน การใช้ภาษา และโครงสร้างของประโยค
5 คะแนน สำหรับการตอบที่แสดงถึงความสามารถที่ชัดเจนตามกำหนด โดยอาจจะมีข้อผิด
พลาดเล็กน้อย คำตอบประกอบด้วย

โครงสร้างโดยทั่วไปดีและมีการพัฒนา การปะติดปะต่อโดยใช้เหตุผลได้ดี
อธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงความคิดที่เป็นประเด็นหลัก
แสดงความรู้ลึก หรือเหตุผลประกอบบ้าง บางประเด็น
การใช้ภาษาอ่านง่าย

ไม่มีข้อผิดพลาดทางการเขียน การใช้ภาษา และโครงสร้างของประโยค
4 คะแนน สำหรับการตอบที่แสดงถึงความสามารถตามที่กำหนด ประกอบด้วย
แสดงถึงโครงสร้างและการพัฒนาพอสมควร

อธิบาย หรือแสดงตัวอย่างของความคิดที่เป็นประเด็นหลักบ้าง
แสดงความรู้ลึกบ้าง

มีข้อผิดพลาดทางการเขียน การใช้ภาษา หรือโครงสร้างของภาษาบ้าง
แต่ไม่มาก

- 3 คะแนน สำหรับการตอบที่แสดงถึงระดับความสามารถตามที่กำหนด แต่ค่อนข้างมี
ข้อบกพร่องที่ชัดเจน โดยแสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องอย่างน้อย 1 กรณีต่อไปนี้
แสดงถึงโครงสร้างหรือการพัฒนาน้อย
การอธิบาย หรือแสดงให้เห็นถึงความคิดไม่ชัดเจน
มีข้อผิดพลาด ทางด้านการเขียน การใช้ภาษา หรือโครงสร้างของภาษา
ค่อนข้างมาก
มีการใช้คำพูดที่ไม่สมควร หรือไม่เหมาะสม
- 2 คะแนน สำหรับการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างจำกัด และบกพร่องมาก โดยแสดงให้เห็น
ถึงข้อบกพร่องอย่างน้อย 1 กรณี ต่อไปนี้
โครงสร้างไม่ดี หรือมีการพัฒนาน้อยมาก
มีรายละเอียด ข้อปลีกย่อยของประเด็นคำตอบน้อยมาก หรือแทบไม่มีเลย
มีข้อผิดพลาด ทางด้านการเขียน การใช้ภาษา โครงสร้างของภาษา
หรือการเลือกใช้คำมาก
- 1 คะแนน สำหรับการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างจำกัด และบกพร่องมาก โดยแสดงให้เห็น
ถึงการไม่มีการปะติดปะต่อ การพัฒนา และมีทักษะการเขียนที่ไม่ดี

ในการกำหนดเกณฑ์เพื่อตรวจผลงานที่เป็นแบบสอบความเรียงนั้น จะแตกต่างกัน
กันไปขึ้นกับลักษณะเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายในการวัด ว่าต้องการวัดความสามารถผู้สอบ
ด้านใด เช่น ต้องการวัดด้านนำความรู้มาใช้ ต้องการวัดการใช้ภาษา

ความเที่ยงของคะแนนแบบสอบความเรียง

ในการประมาณค่าความเที่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และในแต่ละวิธีก็มีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน การที่จะเลือกใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับ ความมุ่งหมาย ลักษณะของคะแนน และชนิดของแบบสอบ ในการศึกษาถึงความเที่ยงของคะแนนแบบสอบความเรียง จะเกี่ยวข้องกับ (Stanley and Hopkin, 1981)

(1) ค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนคำตอบระหว่างผู้ตรวจ (Interrater Reliability) เป็นการให้ผู้ตรวจ 2 คน ตรวจให้คะแนนคำตอบแผ่นเดียวกัน แล้วนำคะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ เพียร์สัน โพรดัก โมเมนต์

(2) ค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนคำตอบภายในผู้ตรวจเอง (Intrarater Reliability) เป็นการให้ผู้ตรวจให้คะแนน ตรวจกระดาษแผ่นเดียวกัน 2 ครั้งแต่ต่างเวลากัน แล้วนำคะแนนของทั้ง 2 ครั้ง มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ เพียร์สัน โพรดัก โมเมนต์ โดยให้คะแนนที่ให้ครั้งแรกเป็นหลัก

คอฟแมน (Coffmann, 1976) กล่าวว่าปัญหาความสอดคล้องกันระหว่างผู้ตรวจ เป็นเรื่องค่อนข้างซับซ้อน เกิดจากสาเหตุสำคัญที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ 3 ประการ คือ

1. ผู้ตรวจต่างคนมีแนวโน้มจะให้คะแนนความเรียงขึ้นเดียวกันแตกต่างกัน
2. ผู้ตรวจคนเดียวมีแนวโน้มจะให้คะแนนความเรียงขึ้นเดียวกันแตกต่างกันตามโอกาสที่ตรวจ

3. ความไม่สอดคล้องกันจะยิ่งมากขึ้น เมื่อข้อสอบเปิดโอกาสให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบมากขึ้น สาเหตุของความไม่สอดคล้องแต่ละด้าน เป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคนอาจได้รับอิทธิพลต่อไปนี้

ก. ผู้ตรวจแต่ละคนมีความเข้มงวดแตกต่างกัน บางคนชอบให้คะแนนมาก แต่บางคนชอบให้คะแนนน้อยๆ

ข. การกระจายของคะแนน หรือพิสัยของคะแนนที่ได้รับจากผู้ตรวจแต่ละคน จะมีความแตกต่างกัน บางคนให้คะแนนใกล้ๆกับค่าเฉลี่ย บางคนให้คะแนนมีพิสัยกว้าง คือเกือบเต็ม และเกือบศูนย์ เป็นต้น

ค. ผู้ตรวจต่างกันจะให้ความสำคัญกับประเด็นที่ต้องการให้คะแนนต่างกัน เช่น การตรวจความสามารถด้านการเขียน ซึ่งให้คะแนน 5 ด้านมี (1)แนวคิด

(2)รูปแบบ (3)อรรถรส (4) กลไกในการเขียน และ (5) การใช้คำ ครูแต่ละคน จะให้คะแนนแต่ละด้านต่างกัน

บล็อก (Block, 1985) ศึกษาผลการประเมินความเรียงแบบ Multiple ratings ทั้งโดยให้ผู้ตรวจหลายคน และวิธีคนเดียวตรวจหลายครั้ง เพื่อดูว่าการตรวจแต่ละครั้ง หรือแต่ละคนได้ค่าคะแนนจริงตรงกันหรือไม่ โดยให้ผู้ตรวจ 16 คนตรวจคำตอบความเรียง 105 ชิ้น 2 ครั้ง พบว่าผู้ตรวจคนเดียวกันตรวจต่างกัน 2 โอกาสได้ค่าคะแนนจริงตรงกัน แต่ผู้ตรวจต่างคนจะไม่ได้คะแนนจริงตรงกัน ค่าประมาณของสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจริงของผู้ตรวจหลายคน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.415 - 0.910

คอฟแมน (Coffman, 1971) ได้ตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบสอบความเรียง พบว่าค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.35-0.98 และให้ความเห็นว่า การตัดสินว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบ หรือข้อคำถามแบบความเรียงควรมีค่าเท่าไรเป็นเรื่องตอบยาก เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก ความแตกต่างของผู้ตรวจ ลักษณะของคำถาม และเนื้อหาวิชา นอกจากนั้นความหลากหลายของวิธีการคำนวณหาค่าความเที่ยงเป็นปัจจัยหนึ่งเช่นกัน งานวิจัยบางเรื่องหาค่าความเที่ยงระหว่างคะแนนที่ได้รับการตรวจ 2 ชุด โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งจะได้ค่าที่สูงกว่าความเป็นจริง เนื่องจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน 2 ชุด จะถูกกำหนดว่ามีค่าเท่ากัน ซึ่งในความเป็นจริงอาจจะไม่เท่ากัน

ไฟเนลสัน (Finlayson, 1951) ศึกษาความเที่ยง ของแบบสอบความเรียง โดยผู้ตรวจ 4 คน ตรวจความเรียง 2 ชุด พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.636-0.957 โดยมีค่าเฉลี่ยเป็น 0.810 แต่เมื่อเทียบกับการประเมินครั้งแรกโดยผู้ตรวจชุดเดียวกัน พบว่าค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.610-0.798 ค่าเฉลี่ยเป็น 0.687 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจรายคู่อยู่ระหว่าง 0.591-0.770 ค่าเฉลี่ยเป็น 0.703 จะเห็นว่าค่าความเที่ยงของความเรียงเรื่องเดียวกันโดยผู้ตรวจชุดเดียวกันมีค่าแตกต่างกัน เมื่อโอกาสการตรวจเปลี่ยนไป

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอบความเรียงในประเทศ

เปี่ยมศรี นาคพัฒน (2500) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน และครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการเรียนการสอนเรียงความ พบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งชอบเรียงความ เพราะได้ระบายความรู้สึกนึกคิด แต่นักเรียนที่ไม่ชอบเรียงความเพราะเขียนได้ไม่ดีขาดความรู้ในเรื่องที่เรียน รวมทั้งเขียนไม่ได้เพราะครูตั้งหัวข้อแล้วไม่ให้คำแนะนำ ส่วนครูชอบสอนเรียงความเพราะได้อ่านเรื่องราวแปลกๆ และเห็นว่า เป็นวิชาที่วัดความรู้ด้านภาษาไทยของเด็กได้ดี แต่ครูที่ไม่ชอบสอนเรียงความ เพราะไม่ถนัดในการแต่งแนะนำนักเรียนไม่ได้ และไม่มีเวลาตรวจแบบฝึกหัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิตต์นิภา ภักดีชุมพล (2516) ที่ศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร พบว่าครูไม่ชอบสอนเรียงความเพราะสอนแล้วงานมาก เสียเวลาในการตรวจแก้ไข ครูร้อยละ 28.57 มีปัญหาเรื่องข้อสอบอัตนัยตรวจยาก ส่วนนักเรียนชอบเรียนเรียงความรองจากรวมคติเพราะเห็นว่าเรียนสนุก มีกิจกรรมน่าสนใจ และได้ความรู้

อินทร์ ศรีคุณ (2509) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา 6 โรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมาพบว่า ความสามารถในการฟัง การอ่าน การเขียน สกศคคำ และการแต่งความ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสมบูรณ์ ชิตพงษ์ (2511) ได้ศึกษาสมรรถภาพสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียงความ พบว่าความสามารถทางภาษาส่งผลต่อเรียงความ มากกว่าการหาเหตุผลและความจำ

กิงกาญจน์ ลีรสคุณธ์ (2521) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อสอบแบบเลือกตอบ ที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความ กับแบบสอบความเรียง โดยใช้แบบสอบความเรียงเป็นตัวเกณฑ์ และใช้แบบสอบปรนัยจำนวน 6 ฉบับ เป็นตัวพยากรณ์ ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบการใช้ภาษา 1 ฉบับ แบบสอบศัพท์สัมพันธ์ 1 ฉบับ และแบบสอบปรนัยที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความอีก 4 ฉบับ พบว่าค่าสหสัมพันธ์หาคูณระหว่างตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดเป็น 0.29 โดยที่แบบสอบการใช้ภาษาเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด

จิตต์นิภา ศรีไสย์ และ อัจจิมา เทวกุล (2526) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเขียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า ตามทัศนะของครู แหล่งชุมชนที่มี

อิทธิพลมากที่สุดคือ บ้าน ห้องสมุดสาธารณะ เวลาที่เหมาะสมในการเขียนเรียงความมากที่สุด คือเวลาเช้าและวันหยุด สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการเขียนของนักเรียนตามทัศนะของครูคือ หนังสือพิมพ์ รองลงมา คือโทรทัศน์ ภาพโฆษณา และภาพยนตร์ ปัญหาที่ครูพบมากที่สุดในการเขียนเรียงความคือ การสะกดคำผิด ลำดับเรื่องวกวน ตามความเห็นของนักเรียน สาเหตุที่นักเรียนเขียนเรียงความได้ดี เนื่องจากนักเรียนรักการอ่าน ชอบการเขียน รู้จักค้นคว้า และนำความรู้มาประกอบการฝึกทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526) ได้ศึกษาลักษณะอิทธิพลทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา 269 คน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหิดล และศิลปากร พบว่า นิสิตนักศึกษาเขียนโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ใช้สำนวนง่ายๆ ขาดการอ้างอิง ใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน บทพร้องเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน การย่อหน้าและเว้นวรรค ระดับผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างอ่อน การให้คะแนนของอาจารย์ไม่แตกต่างกันมากนักในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง แต่ในกลุ่มต่ำคะแนนมีความแปรปรวนมาก ผู้ที่ได้คะแนนสูงมักมีสำนวนดี มีเหตุผลอ้างอิง ลายมือสะอาด กระจ่าง น่าอ่าน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2528) ศึกษาการเขียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามทัศนะของอาจารย์และนักเรียน จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1500 คน และครูที่สอนวิชาภาษาไทยจำนวน 200 คน จากทั่วประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเขียนของนักเรียน ได้แก่การฝึกฝนทักษะตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในห้องเรียนและที่บ้าน การมีเครื่องอำนวยความสะดวกในการเขียน เช่น โต้ะ แก้อี หนังสือพิมพ์ วารสาร การเอาใจใส่ของผู้ปกครอง หลักสูตรปัจจุบันทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนน้อยลง นอกจากนี้ อิทธิพลของการใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบมีผลทำให้เด็ก และครู สนใจการเรียนการสอนด้านการเขียนน้อยลง การวัดและประเมินผลยังใช้แบบดั้งเดิม คือครูเขียนวิจารณ์ไว้ตอนท้ายงานเขียนของนักเรียน ไม่มีการใช้แบบฟอร์มการประเมิน

ไพรัตน์ วงษ์นาม (2533) ศึกษาและเปรียบเทียบผลของวิธีตรวจ การชี้แจง และการรู้ผลการเรียนของผู้ตอบที่มีต่อค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปของแบบสอบถามเรียงกลุ่มตัวอย่าง ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ข้อสอบแบบความเรียงที่วัดความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ 5 ข้อ ครูจำนวน 20 คน สุ่มแบ่งผู้ตรวจเป็น 2 กลุ่มๆละ 10 คน ในการตรวจวิธีประเมินรวม และวิธี

วิเคราะห์ ในแต่ละวิธีจะทำการตรวจ 3 ครั้ง คือ ครั้งแรกตรวจโดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้ตรวจ ครั้งที่สอง ตรวจตามเกณฑ์ที่ได้รับภาระที่แจ้งจากผู้วิจัย โดยไม่รู้ผลการเรียนของผู้ตอบ ครั้งที่สาม ตรวจตามเกณฑ์ที่ได้รับภาระที่แจ้งจากผู้วิจัย และรู้ผลการเรียนของผู้ตอบ พบว่า เมื่ออ้างอิงสรุปไปยังเอกภพของข้อสอบและผู้ตรวจพร้อมกัน ค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปของแบบสอบความเรียงที่ตรวจโดยวิธีประเมินรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.3328 ถึง 0.4782 และตรวจโดยวิธีวิเคราะห์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.3348-0.5895 เมื่ออ้างอิงไปยังเอกภพของผู้ตรวจอย่างเดียว ค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปของวิธีประเมินรวม มีค่าอยู่ระหว่าง 0.4743-0.6865 สำหรับวิธีวิเคราะห์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.5985-0.7761 วิธีตรวจ การที่แจ้ง และ การรู้ผลการเรียนของผู้ตอบต่างกัน ไม่มีผลต่อความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปไปยังเอกภพของข้อสอบและผู้ตรวจพร้อมกัน แต่ถ้าอ้างอิงสรุปไปยังเอกภพของผู้ตรวจอย่างเดียว พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปของการตรวจตามที่ได้รับภาระที่แจ้ง จะมีค่าสูงกว่าการตรวจโดยใช้ประสบการณ์เดิมเฉพาะกรณีที่ผู้ตรวจที่ได้รับภาระฝึกอบรมไม่รู้ผลการเรียนของผู้ตอบเท่านั้น ถ้ารู้ผลการเรียนของผู้ตอบค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปจะไม่แตกต่างกัน ค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปของการตรวจ ที่ผู้ตรวจไม่รับรู้ประวัติการเรียนของผู้ตอบ มีค่าสูงกว่า การตรวจที่ผู้ตรวจรับรู้การเรียนของผู้ตอบ วิธีตรวจ จำนวนข้อสอบ และจำนวนผู้ตรวจ ที่ให้ค่าสัมประสิทธิ์การอ้างอิงสรุปไม่น้อยกว่า 0.50 คือวิธีตรวจวิเคราะห์ตามที่ได้รับภาระที่แจ้ง และผู้ตรวจไม่รู้ผลการเรียนของผู้ตอบ ใช้ข้อสอบ 6 ข้อ ผู้ตรวจอย่างน้อย 5 คน สำหรับการอ้างอิงสรุปไปยังเอกภพของข้อสอบและผู้ตรวจพร้อมกัน และข้อสอบ 5 ข้อ สำหรับการอ้างอิงสรุปไปยังเอกภพของผู้ตรวจอย่างเดียว

จิราพร อัครสมพงษ์ (2536) ศึกษาเปรียบเทียบ ความสอดคล้องในการให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ 2 คน ที่ตรวจแบบสอบความเรียงโดยใช้วิธีเดียวกัน และความสอดคล้องในการให้คะแนนระหว่างวิธีการตรวจที่แตกต่างกัน 4 วิธีคือ (1) การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ (2) การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายคน (3) การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อ (4) การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายคน กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ตรวจ เป็นครูที่สอนในรายวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีที่มีความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนน

ระหว่างผู้ตรวจ 2 คนที่ตรวจวิธีเดียวกัน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อ การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายคน การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายคน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .84, .75, .73 และ .68 ความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนระหว่างวิธีตรวจ วิธีที่มีความสอดคล้องมากที่สุด คือ การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อ และวิธีที่มีความสอดคล้องกันต่ำสุด คือ การตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายคน การตรวจแบบวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายคน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย